

Font del Cuscó

Sant Cugat Sesgarrigues

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	A uns 250 m de la font del Cuscó. A la muntanya de la Font del Cuscó, al camí de la Carrerada Reial
Emplaçament	La millor via d'accés és seguir el camí de Carrerada reial de del nucli de Les Gunyoles d'Avinyonet

Coordenades:

Latitud:	41.34121
Longitud:	1.76658
UTM Est (X):	396803
UTM Nord (Y):	4577370

Classificació

Número de fitxa	08206-26
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Antic Ibèric Romà Medieval
Segle	II aC-XV
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	L'estructura descrita s'ha vist afectada per l'incendi forestal de l'estiu del 2000. També per les noves instal·lacions de torres elèctriques a la zona i per l'eixamplament d'un camí d'accés. Al tractar-se de d'acumulacions de pedra seca, es fàcil la seva dispersió.
Protecció	Inexistent
Número inventari	CCAA
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Productiu
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 005AR00005
Autoria de la fitxa	Tríade scp

Descripció

Es tracta d'una estructura que ocupa totalment una franja de cim de la serra, de N a S, de forma rectangular amb les cantonades meridionals arrodonides. Tres dels cantons estan formats per un amuntegament continu de pedres calcàries autòctones, mai escairades i de mides variables (15 a 30 cm). Aquest amuntegament, d'uns 3 m. d'amplada per 0,5 m d'alçada mitja, sembla no haver tingut mai un aparell col·locat acuradament, segons les dimensions i morfologia dels materials que el constitueixen. Originàriament serien ja acumulacions irregulars de pedres. El perímetre total és d'uns 290 m i abraça una superfície de més d'una hectàrea, amb tres bandes de murs i la septentrional perfectament delimitada per una penya de 5/6 m de desnivell. Per la part meridional travessa el recinte l'antiga carrerada reial de la Cerdanya.

Observacions:

Referència cartogràfica: mapa topogràfic de Catalunya 1:5000. Sant Pere Molanta 419-7-8 (279-128). Institut Cartogràfic de Catalunya. Segona edició: maig 1999

Història

La primera notícia d'unes restes són de Martí Grivé l'any 1934. Identificà tres "parets" que segons ell delimitarien el perímetre d'un assentament ibèric murallat. S'aplegaren poques restes materials. Van atribuir el conjunt ibèric a un moment posterior al segle III a.C. L'any 1957 es va fer una excavació a l'angle SE per examinar la fonamentació. Es constatà que es feu la construcció directament sobre els substrat rocós, sense fonaments, aixecant el mur de pedra seca de 2,20 m. d'alçada. Les restes materials (ceràmiques ibèriques i alguna de romana es localitzaren fora del recinte, sobretot en la zona nord-est les ibèriques i a l'oest les romanes. Masachs i Sadurní, col·laboradors de P. Giró aixecaren un plànol i feren fotografies (no localitzades actualment). L'any 1963 tornaren a fer prospeccions dalt la serra on recolliren un molí rodatori de pedra calcària. Ja a principis dels 80 es publicà un article (M. Miret i J. Miret, 1981) que trencà amb les teories d'en Giró i Grivé, negant la pertinença dels murs a una fortificació ibèrica. Fruit de diverses prospeccions i del sondeig es constatà mitjançant els materials apareguts, una cronologia del segle II a.C. per un assentament inicial, època d'arribada de la dominació romana. Queda demostrada l'existència d'un assentament romà en contacte amb els íbers de la zona, documentat per l'existència de gran quantitat d'àmfora ibèrica (superior a qualsevol tipus de ceràmica) fruit de les relacions comercials. Pel que fa al recinte dels murs de pedra seca, que és el que hem pogut descriure, no es pot associar amb una fortificació prerromana. L'associació entre el recinte i l'assentament romà és purament casual, només d'ubicació. La hipòtesi de (M. Miret i J. Miret, 1981) assenyala una cronologia inicial pel clos en l'època medieval, en relació a la Carrerada Reial de la Cerdanya. S'identifica com una pleta per al bestiar situada al mig d'un camí ramader, per poder aplegar-hi el ramat tot fent camí. Alguns materials de les prospeccions i excavacions es troben a la secció d'arqueologia del Museu de Vilafranca- Museu del Vi.

Bibliografia

GRIVÉ, M: Els íbers del Penedès. Butlletí del Centre Excursionista Vilafranquí nº 34. Vilafranca del Penedès 1934. FERRER, A. i P. GIRÓ: La colección prehistórica del Museo de Vilafranca. Ampurias, vol. V. 1943. RAURET, A.Mª: El proceso de la primitiva población del Panadés. Universitat de Barcelona,

Memoria presentada para la obtención del grado de Licenciado, Barcelona 1967. ESTRADA, J. Vías y poblamiento romanos en el territorio del área Metropolitana de Barcelona. Comisión de Urbanismo B65, Barcelona 1969. MIRET, M. i MIRET, J: Un assentament d'època romana a la Serra de la Font del Cuscó (Avinyonet del Penedès). Tancats medievals per a bestiar. Garraf. Miscel·lània Penedesenca nº 4, Vilanova i la Geltrú 1981.

